

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD.410.001.01.2022

Pan
Dariusz Drelich
Wojewoda Pomorski

Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku
ul. Okopowa 21/27
80-810 Gdańsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/001 Wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 85/22 – województwo pomorskie oraz realizacja zadań nałożonych na Wojewodę Pomorskiego w 2021 r. ustawą o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku, 80-810 Gdańsk, ul. Okopowa 21/27 (dalej: „Urząd”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dariusz Drelich, Wojewoda Pomorski, od 9 grudnia 2015 r. (dalej: „Wojewoda”). (akta kontroli str. 11-12)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku.
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Piotr Borkowski, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LGD/45/2022 z 24 marca 2022 r.,2. Ewa Gross, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/10/2022 z 12 stycznia 2022 r.,3. Hanna Rybczyńska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/20/2022 z 20 stycznia 2022 r.,4. Monika Stęпка, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/11/2022 z 12 stycznia 2022 r.,5. Agnieszka Zamorska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/14/2022 z 17 stycznia 2022 r. <p>(akta kontroli str. 1-10)</p>

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny:</p> <ol style="list-style-type: none">1) wykonania budżetu państwa na rok 2021, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/22 – województwo pomorskie i wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa, a także realizacji w okresie od 16 do 31 grudnia 2021 r.² zadań nałożonych na Wojewodę ustawą o Funduszu³. <p>Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– działania związane z egzekucją dochodów budżetowych,– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2021 r. w zakresie operacji finansowych,– prowadzenie ksiąg rachunkowych przez dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie w zakresie odnoszącym się do dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań,
--------------	--

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 (dalej: „ustawa o NIK”).

² W badaniu uwzględniono również działania oraz dowody wytworzone przed i po tym okresie, jeżeli miały one istotny wpływ na kontrolowaną działalność.

³ Ustawa z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 717, ze zm.). Za okres od 1 stycznia do 15 grudnia 2021 r. oceny realizacji przez Wojewodę ww. zadań dokonano w wystąpieniu nr LGD.411.001.01.2021 z 22 grudnia 2021 r. po kontroli I/21/001/LGD – Wykorzystanie w województwie pomorskim środków z funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (dalej: „kontrola I/21/001/LGD”).

- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy o finansach publicznych⁴, w tym:
 - a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,
 - b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 85/22 – województwo pomorskie.

Ponadto w zakresie wywiązywania się Wojewody z obowiązków nałożonych ustawą o Funduszu ocenie podlegało m.in. przestrzeganie w okresie od 16 do 31 grudnia 2021 r. zasad przekazywania dopłaty ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (dalej: „Fundusz”), czynności podejmowane przez Wojewodę w ww. okresie w związku z niedokonaniem przez organizatorów zwrotu dopłaty oraz działania sprawozdawcze Wojewody;

- 2) wykonania planu finansowego na 2021 r. Urzędu, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:
 - działania związane z windykacją należności,
 - realizacja wydatków budżetu państwa,
 - sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2021 r. w zakresie operacji finansowych,
 - prowadzenie ksiąg rachunkowych w zakresie odnoszącym się do dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań,
 - system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Zakres kontroli

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy wykonania planu dochodów i stanu należności pozostałych do zapłaty,
- szczegółowej kontroli prawidłowości i terminowości ustalenia wybranych należności oraz windykacji należności,
- analizy realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontroli prawidłowości zmian budżetu dokonanych w części 85/22 – województwo pomorskie w trakcie roku budżetowego,
- kontroli prawidłowości dokonanych blokad,
- kontroli przestrzegania ustalonych dla części 85/22 – województwo pomorskie limitów wydatków, w tym – limitów środków na wynagrodzenia,
- kontroli wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków dysponenta trzeciego stopnia,
- analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analizy przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- analizy stanu zobowiązań,
- przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych prowadzonych dla Urzędu,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych,

⁴ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.).

- analizy stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 85/22 – województwo pomorskie.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 85/22 – województwo pomorskie w 2021 r. oraz oceny realizacji w okresie od 16 do 31 grudnia 2021 r. zadań nałożonych na Wojewodę ustawą o Funduszu wykorzystano również wyniki kontroli wykorzystania dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu gospodarki nieruchomościami oraz wykorzystania środków z Funduszu, przeprowadzonych w Starostwach Powiatowych w Bytowie, Kartuzach i Lęborku.

Ponadto do oceny wykonania budżetu państwa w części 85/22 – województwo pomorskie w 2021 r. wykorzystano wyniki przeprowadzonych przez NIK w Urzędzie w 2021 r. kontroli P/21/009 – Efektywność wydatkowania środków na inwestycje przez jednostki budżetowe.

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 85/22 – województwo pomorskie oraz realizację w okresie od 16 do 31 grudnia 2021 r. zadań nałożonych na Wojewodę ustawą o Funduszu.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Kontrola dochodzenia siedmiu należności Wojewody i dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie na łączną kwotę 6951,2 tys. zł wykazała, że w przypadku pięciu na kwotę 6884,2 tys. zł prowadzono w Urzędzie systematyczną kontrolę terminowości ich zapłaty i podejmowano przewidziane prawem czynności, zmierzające do ich wyegzekwowania. Stwierdzono jednak nieprawidłowości polegające na niepodejmowaniu żadnych działań mających na celu ustalenie, czy wystąpiły okoliczności uzasadniające ponowne wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub umorzenie należności na kwotę 179,0 tys. zł, a w przypadku siedmiu należności na kwotę 302,6 tys. zł (dotyczących dotacji przypadających do zwrotu) – mających na celu wydanie decyzji, o której mowa w art. 169 ust. 6 ustawy o finansach publicznych (na niepodejmowanie takich działań w stosunku do pięciu z ww. należności wskazano już w wystąpieniu pokontrolnym po poprzedniej kontroli budżetowej). Objętych badaniem ulg w spłacie należności (86,2% kwoty należności objętych ulgami przez dysponenta trzeciego stopnia) udzielono zgodnie z przepisami.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2021 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków. Kontrola 52,7% wydatków budżetu państwa w części 85/22 – województwo pomorskie, postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, na które w Urzędzie wydano 839,0 tys. zł, a także wykorzystania środków przeniesionych z rezerwy ogólnej i dobranej celowo rezerwy celowej wykazała, że objęte badaniem wydatki zrealizowano w sposób celowy, gospodarny i w granicach kwot planowanych, dotacji na realizację zadań udzielono zgodnie z przepisami, a środki z rezerw wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Objęte

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

badaniem sprawozdania sporządzono terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Stosowany u dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych tego dysponenta, jak również sporządzania jego sprawozdań budżetowych i w zakresie operacji finansowych. Objęte badaniem dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami prawidłowo przypisano do okresów sprawozdawczych w księgach rachunkowych dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości w ww. zakresie, z uwagi na brak skutku finansowego, nie miały wpływu na obniżenie oceny.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację w okresie od 16 do 31 grudnia 2021 r. zadań nałożonych na Wojewodę ustawą o Funduszu. Pozytywną ocenę uzasadnia przekazanie jednostkom samorządu terytorialnego (dalej: „j.s.t.”) środków z Funduszu za IV kwartał 2021 r. na podstawie rzetelnie zweryfikowanych wniosków o dopłatę (czterech z pięciu objętych kontrolą) w terminach wskazanych w umowach o objęcie dopłatą, wykorzystanie środków Funduszu wyłącznie na dofinansowanie zadań własnych j.s.t. dotyczących przewozów autobusowych, prowadzenie w Urzędzie wyodrębnionej ewidencji księgowej środków Funduszu oraz terminowe złożenie Ministrowi Infrastruktury sprawozdania rocznego z realizacji zadań Wojewody w ramach Funduszu. Nieprawidłowość dotycząca nierzetelnej weryfikacji jednego wniosku o dopłatę nie wpłynęła na obniżenie oceny z uwagi na wyegzekwowanie od j.s.t. prawidłowego rozliczenia środków Funduszu i środków własnych w sprawozdaniu rocznym oraz zwrotu przez tę jednostkę nadmiernie pobranych środków.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe – windykacja należności

Opis stanu faktycznego

1.1. W 2021 r. w części 85/22 – województwo pomorskie zrealizowano dochody budżetu państwa w kwocie 221 387,0 tys. zł. Dochody te były większe o 39 979,0 tys. zł (o 22,0%) od planowanych (181 408,0 tys. zł) m.in. w wyniku:

- uzyskania zwrotów dotacji (z odsetkami) w kwocie 6323,0 tys. zł,
- uzyskania większych od planowanych:
 - o 34 666,2 tys. zł wpłat powiatów z tytułu gospodarowania zasobem nieruchomości Skarbu Państwa (głównie w wyniku przesunięcia do 31 stycznia 2021 r. terminu wnoszenia opłat z tytułu użytkowania wieczystego za 2020 r.⁷),
 - o 1877,2 tys. zł wpływów z różnych opłat, głównie w wyniku uiszczenia przez jeden podmiot opłat legalizacyjnych w łącznej kwocie 1887,5 tys. zł,
 - o 1268,6 tys. zł wpływów z usług świadczonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gdańsku (dalej: „WIORiN”), głównie w wyniku pomyłki na etapie planowania (w związku z tym, że laboratoria WIORiN z dniem 1 stycznia 2021 r. stały się laboratoriami Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa oszacowano, że dochody z opłat

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Art. 15j ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.) – dalej: „ustawa o COVID-19”.

za badania laboratoryjne zmniejszą się o około 1640,0 tys. zł, jednak plan pomniejszono o ww. kwotę dwukrotnie), przy jednoczesnym uzyskaniu mniejszych od planowanych o 3236,0 tys. zł wpływów z opłat paszportowych (głównie z powodu pandemii, która uniemożliwiła powrót do normalnego podróżowania).

Dochody zrealizowane w 2021 r., w porównaniu do 2020 r. (161 056,4 tys. zł), były większe o 60 330,6 tys. zł (o 37,5%), głównie w wyniku uzyskania wyższych wpłat powiatów z tytułu gospodarowania zasobem nieruchomości Skarbu Państwa (o 52 822,3 tys. zł) oraz wpływów z opłat paszportowych (o 3119,0 tys. zł).

Głównymi źródłami dochodów były wpłaty powiatów z tytułu gospodarowania zasobem nieruchomości Skarbu Państwa (129 666,2 tys. zł, tj. 58,6% dochodów ogółem), zwroty przez dłużników alimentacyjnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wypłacanych przez gminy (31 215,3 tys. zł, tj. 14,1% dochodów ogółem), opłaty za badania, pobierane przez powiatowe inspektoraty weterynarii (20 677,3 tys. zł, tj. 9,3% dochodów ogółem) i opłaty paszportowe (8732,0 tys. zł, tj. 3,9% dochodów ogółem).

(akta kontroli str. 2511-2519, 2524-2527)

Uzyskane w 2021 r. przez dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie dochody budżetu państwa (15 976,6 tys. zł) były:

- mniejsze o 1677,4 tys. zł (o 9,5%) od planowanych (17 654,0 tys. zł). Było to spowodowane głównie uzyskaniem mniejszych wpływów z opłat paszportowych (o 3236,0 tys. zł) przy jednoczesnym uzyskaniu większych wpływów z opłat legalizacyjnych (o 1877,1 tys. zł),
- większe o 5519,1 tys. zł (o 52,8%) od uzyskanych w 2020 r. (10 457,5 tys. zł). Było to spowodowane głównie uzyskaniem większych wpływów z opłat paszportowych (o 3119,1 tys. zł) i opłat legalizacyjnych (o 2201,6 tys. zł).

Głównymi źródłami dochodów dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie były opłaty paszportowe (8732,0 tys. zł, tj. 54,7% dochodów ogółem), opłaty legalizacyjne (3116,1 tys. zł, tj. 19,5% dochodów ogółem) i opłaty za zezwolenie na zatrudnienie cudzoziemców (2862,1 tys. zł, tj. 17,9% dochodów ogółem).

(akta kontroli str. 2062-2071)

1.2. Na koniec 2021 r. w części 85/22 – województwo pomorskie:

- należności pozostałe do zapłaty wyniosły 1 087 618,1 tys. zł i były większe od stanu takich należności na koniec 2020 r. o 43 572,2 tys. zł, tj. o 4,2%,
- zaległości netto wyniosły 1 086 652,3 tys. zł i były większe od stanu takich zaległości na koniec 2020 r. o 63 107,1 tys. zł, tj. o 6,2%

Wzrost należności pozostałych do zapłaty i zaległości netto wynikał głównie ze zwiększenia – odpowiednio – o 49 970,2 tys. zł (do 1 013 863,3 tys. zł, tj. 93,2% takich należności ogółem) i o 49 988,2 tys. zł (do 1 013 855,8 tys. zł, tj. 93,3% zaległości netto ogółem) niewyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych zwrotów świadczeń wypłaconych przez gminy z funduszu alimentacyjnego (skuteczność działań windykacyjnych podejmowanych w stosunku do tych należności kształtuje się na poziomie 2,5-5%).

Poza zaległościami opisanymi wyżej, ujętymi w dziale 855 Rodzina (zaległości ogółem w tym dziale: 1 014 159,7 tys. zł), rozdziale 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego⁸ największe zaległości wystąpiły w działach:

⁸ § 2350 Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleczonych jednostkom samorządu terytorialnego.

- 700 Gospodarka mieszkaniowa (48 466,3 tys. zł), głównie z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa (47 377,6 tys. zł)⁹,
- 750 Administracja publiczna (11 188,8 tys. zł), m.in. z tytułu niedokonanych wpłat środków pozostałych po likwidacji przedsiębiorstw państwowych (2728,0 tys. zł)¹⁰,
- 851 Ochrona zdrowia (6487,5 tys. zł), głównie z tytułu nieuiszczonych kar nałożonych na osoby fizyczne przez inspekcję sanitarną (4669,4 tys. zł)¹¹,
- 710 Działalność usługowa (4059,3 tys. zł), głównie z tytułu nieuiszczonych grzywien nałożonych przez powiatowe inspektoraty nadzoru budowlanego (3295,8 tys. zł)¹².

Z wyjaśnień Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu Urzędu (dalej: „Dyrektor WFIB”) wynika, że w 2021 r. Wojewoda podejmował działania w celu zmniejszenia zaległości w dochodach budżetu państwa w części 85/22 – województwo pomorskie. Działania te polegały głównie na prowadzeniu kontroli realizacji dochodów w podległych lub nadzorowanych jednostkach i wydawaniu – w przypadku niepodejmowania lub podejmowania ze zwłoką przez kontrolowaną jednostkę działań windykacyjnych, nieaktualizowania stanu należności – stosownych zaleceń pokontrolnych. W 2021 r. kontrolą realizacji dochodów z tytułu gospodarki nieruchomościami (w tym windykacji należności) objęto powiaty (miasta na prawach powiatu). Ww. tematykę skontrolowano także w powiatowych inspektoratach weterynarii i innych dysponentach budżetu Wojewody. W gminach skontrolowano realizację dochodów z tytułu świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Urzędu wyjaśniła, że w przeprowadzonych w 2021 r. kontrolach, dotyczących realizacji zadań zleconych gminie z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹³, uwzględniono działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych (kontrole przeprowadzono w trzech jednostkach). W trakcie kontroli instruowano pracowników kontrolowanych jednostek m.in. o możliwości złożenia wniosku o powołanie przez sąd kuratora dla osoby nieznannej z miejsca pobytu. Pracownicy Wydziału sprawowali też bieżący nadzór w ww. zakresie weryfikując i monitorując dane wykazywane w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z realizacji zadań przewidzianych w ww. ustawie. Ww. sprawozdania, składane kwartalnie przez gminy, zawierały informacje o liczbie podjętych działań w poszczególnych miesiącach wobec dłużników alimentacyjnych. W przypadku wątpliwości (np. niewykazanie lub wykazanie małej aktywności gminy) kontaktowano się telefonicznie z pracownikami urzędu gminy w celu uzyskania wyjaśnień oraz pouczano ich co do dalszego postępowania w ww. zakresie.

(akta kontroli str. 2520-2523, 2526-2530, 2536-2540, 2570-2572, 2678-2680)

Należności pozostałe do zapłaty i zaległości netto dysponentów środków budżetu państwa bezpośrednio podległych dysponentowi części 85/22 – województwo pomorskie¹⁴ na koniec 2021 r. wyniosły odpowiednio: 17 990,2 tys. zł i 14 937,8 tys. zł. W porównaniu do stanu na koniec 2020 r. należności pozostałe do zapłaty zwiększyły się o 184,3 tys. zł, a zaległości netto – zmniejszyły

⁹ Rozdział 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami, § 2350.

¹⁰ Rozdział 75011 Urzędy wojewódzkie, § 0810 Wpłaty środków pozostałych po likwidacji przedsiębiorstw.

¹¹ Rozdział 85132 Inspekcja Sanitarna, § 0570 Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych.

¹² Rozdział 71015 Nadzór budowlany, § 2350.

¹³ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 877, ze zm.).

¹⁴ 14 dysponentów trzeciego stopnia, w tym dwóch (Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny i Pomorski Wojewódzki Lekarz Weterynarii) będących równocześnie dysponentami drugiego stopnia.

o 218,0 tys. zł. Największy wzrost zaległości (o 250,9 tys. zł) nastąpił w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Gdańsku, w wyniku większej liczby wydanych decyzji wymierzających kary pieniężne i opłaty podwyższone.
(akta kontroli str. 2505-2510)

Należności pozostałe do zapłaty i zaległości netto w części 85/22 – województwo pomorskie z tytułu gospodarowania przez powiaty nieruchomościami Skarbu Państwa wyniosły na koniec 2021 r. – odpowiednio – 43 706,9 tys. zł i 47 377,6 tys. zł¹⁵ (wykazana w sprawozdaniu Rb-27 dysponenta części za 2021 r. kwota zaległości netto z ww. tytułu była większa o 3670,7 tys. zł od kwoty należności pozostałych do zapłaty – ustalenia w tym zakresie opisano w punkcie 3.1. niniejszego wystąpienia).

W porównaniu do stanu na koniec 2020 r. należności pozostałe do zapłaty z ww. tytułu zmalały o 7358,8 tys. zł, a zaległości netto zwiększyły się o 13 378,7 tys. zł.

Największe kwoty należności pozostałych do zapłaty i zaległości z tytułu gospodarowania przez powiaty nieruchomościami Skarbu Państwa dotyczyły opłat z tytułu użytkowania wieczystego (odpowiednio: 38 395,0 tys. zł i 37 330,0 tys. zł) oraz odsetek (odpowiednio: 16 379,0 tys. zł i 16 349,0 tys. zł).

Z wyjaśnień Dyrektora WFIB wynikało, że przyczyną wysokiego stanu tych zaległości były m.in. wykazywane przez Miasta Gdańsk i Gdynia zaległości dużych podmiotów gospodarczych, w stosunku do których od lat prowadzone są procesy upadłościowe (stocznie i inne przedsiębiorstwa) i nie ma możliwości ich windykacji oraz wyśięgowania do ogłoszenia upadłości. Ponadto część zaległości stanowiły nieuiszczone opłaty za użytkowanie wieczyste (część użytkowników od lat nie wноси opłat, a postępowania egzekucyjne są umarzone przez komorników z powodu ich bezskuteczności), co powoduje coroczne narastanie zaległości. Znaczący wpływ na stan zaległości miała też epidemia COVID-19, która spowodowała u części zobowiązanych zachwianie lub utratę płynności finansowej.

(akta kontroli str. 2520-2530, 2570-2572, 2831-2866)

Z wyjaśnień Dyrektora Wydziału Nieruchomości i Skarbu Państwa Urzędu wynikało, że pracownicy ww. Wydziału przeprowadzili w 2021 r. cztery kontrole starostw powiatowych, obejmujące swoim zakresem gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa. Z ww. kontroli dwie zakończono wystąpieniami pokontrolnymi, a dwie pozostają w toku. Ponadto w ramach nadzoru w ww. zakresie w 2021 r. w Wydziale m.in. zweryfikowano wszystkie złożone (20) przez powiaty sprawozdania z gospodarowania nieruchomościami za 2020 r., przeanalizowano wszystkie złożone (trzy) sprawozdania powiatów z gospodarowania plażami za 2020 r. Prowadzono również, w formie pisemnej korespondencji ze starostami, bieżący nadzór w ww. zakresie a także m.in. sprawdzano, na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy o Krajowym Zasobie Nieruchomości¹⁶ przekazywane przez starostów wykazy nieruchomości Skarbu Państwa.

(akta kontroli str. 2009-2016)

Podejmowane w 2021 r. przez WFIB działania nadzorcze nad realizacją dochodów budżetu państwa z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa opisano w dalszej treści wystąpienia.

Na koniec 2021 r. u dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie:

¹⁵ Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-27 za 2021 r. dysponenta części (korekta nr 2 z 29 marca 2022 r.), w rozdziale 70005, w § 2350.

¹⁶ Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 1961).

- należności pozostałe do zapłaty wyniosły 15 525,3 tys. zł i były mniejsze od stanu takich należności na koniec 2020 r. o 70,6 tys. zł (o 0,5%),
- zaległości netto wyniosły 12 774,4 tys. zł i były mniejsze od stanu takich zaległości na koniec 2020 r. o 491,4 tys. zł (o 3,7%).

Największe zaległości dotyczyły zlikwidowanego z dniem 1 stycznia 2017 r. Funduszu Skarbu Państwa (łącznie 9543,4 tys. zł¹⁷, tj. 74,7% ogółu zaległości dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie).

(akta kontroli str. 2072-2081)

W 2021 r. w Urzędzie nie zaszły zmiany, które skutkowałyby przejściem należności od innego podmiotu. Na koniec 2021 r. dysponent trzeciego stopnia w Urzędzie posiadał należności przejęte przez Wojewodę w 2010 r. po zlikwidowanym Zakładzie Obsługi Urzędu (431,5 tys. zł) oraz w 2012 r. w związku z likwidacją delegatur terenowych ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa¹⁸ (12 081,5 tys. zł). Przejęte należności zostały wprowadzone do ewidencji księgowej Urzędu. W 2021 r. Urząd uzyskał z ww. tytułów dochody w łącznej kwocie 82,0 tys. zł (w porównaniu do 2020 r. dochody te były większe o 25,2 tys. zł).

(akta kontroli str. 2044-2047, 2116-2190, 2505-2508)

2. W Urzędzie opracowano procedury obiegu dokumentów w zakresie księgowania i windykacji należności Skarbu Państwa (odrębnie dla dysponenta trzeciego stopnia i dysponenta głównego)¹⁹ oraz w zakresie udzielania ulg w spłacie należności przez dysponenta głównego (dysponent trzeciego stopnia nie opracował takich procedur, ulg udzielał na podstawie przepisów prawa).

(akta kontroli str. 2044-2047, 2541-2557)

3. Badanie działań podejmowanych przez dysponenta części 85/22 i dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie w celu wyegzekwowania należności w łącznej kwocie 6951,2 tys. zł²⁰ (należności dysponenta części w kwocie 67,0 tys. zł²¹ i dysponenta trzeciego stopnia w kwocie 6884,2 tys. zł²²) wykazało, że:

- w przypadku należności dysponenta trzeciego stopnia (wynikających z dwóch grzywnien w celu przymuszenia nałożonych przez Wojewodę i trzech zaległości po zlikwidowanym Funduszu Skarbu Państwa) w Urzędzie prowadzono systematyczną kontrolę terminowości zapłaty należności i podejmowano czynności w celu ich wyegzekwowania, przewidziane odpowiednimi przepisami²³;

¹⁷ Z tego: należności główne 2728,0 tys. zł, odsetki 6696,0 tys. zł i inne należności uboczne 119,4 tys. zł.

¹⁸ W myśl art. 7 ustawy z dnia 16 marca 2012 r. o likwidacji delegatur terenowych ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa (Dz. U. poz. 459), dyrektorzy delegatur mieli przekazać protokolarnie wojewodom dokumentację dotyczącą spraw, o których mowa w art. 7b ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. Nr 106 poz. 493 ze zm.).

¹⁹ Księga Procedur Urzędu (procedura P-6, proces: A 1) „Księgowanie i windykacja należności Skarbu Państwa – dysponent III stopnia” i A 2) „Ewidencja oraz windykacja należności Skarbu Państwa przekazanych podmiotom w formie dotacji i środków z funduszy celowych oraz dochodów realizowanych w ramach j.s.t. w ramach realizowanych zadań z zakresu administracji rządowej – dysponent główny”.

²⁰ Dobranych w sposób celowy, na podstawie przeglądu analitycznego zaległości na 31 grudnia 2021 r. wykazanych w sprawozdaniu Rb-27 dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie za 2021 r. – do badania wybrano pięć zaległości (w tym trzy największe, po zlikwidowanym Funduszu Skarbu Państwa) zaklasyfikowane do działu 750 Administracja publiczna (na łączną kwotę 2047,6 tys. zł należność główna, 4773,0 tys. zł odsetki i 63,6 tys. zł inne należności uboczne) oraz w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27 WFiB za 2021 r. – do badania wybrano dwie zaległości zaklasyfikowane do działu 855 Rodzina (na łączną kwotę 65,0 tys. zł należność główna i 2,0 tys. zł odsetki).

²¹ Tj. 13,7% zaległości wykazanych w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27 WFiB za 2021 r. (488,7 tys. zł).

²² Tj. 53,9% zaległości wykazanych przez tego dysponenta w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27 za 2021 r. (12 774,4 tys. z).

²³ Ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479), rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. poz. 2083) oraz ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, ze zm.).

- w przypadku dwóch należności dysponenta części (wynikających z wydanych przez Wojewodę w 2021 r. wystąpień pokontrolnych, w których wskazano konieczność zwrotu dotacji) do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie wydano decyzji, o której mowa w art. 169 ust. 6 ustawy o finansach publicznych, pomimo niedokonania zwrotu dotacji w terminie. Ponadto w jednej z ww. spraw przez prawie pięć miesięcy nie rozpatrzono wniosku o udzielenie ulgi w spłacie należności.

(akta kontroli str. 2191-2200, 2206-2224, 2613-2677)

W Urzędzie podjęto działania w celu realizacji wniosku z poprzedniej kontroli budżetowej, dotyczącego wprowadzenia mechanizmów kontrolnych mających na celu wyeliminowanie przypadków niepodejmowania działań zmierzających do wyegzekwowania zaległości i niewydawania decyzji, o której mowa w art. 169 ust. 6 ustawy o finansach publicznych, aktualizując w ww. zakresie Księgę Procedur Urzędu²⁴).

Działania te nie okazały się jednak w pełni skuteczne, gdyż:

- nie doprowadziły do wydania decyzji, o której mowa w art. 169 ust. 6 ustawy o finansach publicznych w przypadku pięciu należności dysponenta części, dla których ewidencję finansowo-księgową prowadził WFiB (na łączną kwotę 235,6 tys. zł, z tego należność główna: 164,5 tys. zł i odsetki: 71,1 tys. zł), dotyczących kwot dotacji przypadających do zwrotu z odsetkami, wynikających z wystąpień pokontrolnych Wojewody z lat 2016-2019. Niepodjęcie ww. działań doprowadziło do przedawnienia jednej z tych należności;
- nie podjęto żadnych działań mających na celu ustalenie, czy wystąpiły okoliczności uzasadniające ponowne wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub umorzenie (na podstawie przepisów art. 64 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych) należności dysponenta części, dla której ewidencję finansowo-księgową prowadził WFiB (na kwotę: 179,0 tys. zł, z tego należność główna: 89,6 tys. zł i odsetki: 89,4 tys. zł).

(akta kontroli str. 2566-2569, 2573-2612)

W 2021 r. Wojewoda nie zawarł ugody w sprawie spornej należności cywilnoprawnej, w przypadku, o którym mowa w art. 54a ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli str. 2044-2047, 2505-2508)

W 2021 r. w Urzędzie umorzono należności z tytułu dochodów budżetowych w kwocie 638,8 tys. zł (611,5 tys. zł – z urzędu²⁵ i 27,3 tys. zł – na wniosek²⁶) oraz rozłożono na raty spłatę należności w kwocie 100,4 tys. zł (na wniosek zobowiązanego). Badanie:

- pięciu spraw, dotyczących umorzenia z urzędu należności o charakterze cywilnoprawnym na łączną kwotę 438,3 tys. zł (zakończonych oświadczeniem o umorzeniu w całości należności przypadającej Skarbowi Państwa) oraz dwóch spraw, dotyczących umorzenia z urzędu należności o charakterze publicznoprawnym na łączną kwotę 70,9 tys. zł (zakończonych wydaniem decyzji) wykazało, że we wszystkich tych sprawach wystąpiły przesłanki uzasadniające umorzenie, określone w art. 56 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych;

²⁴ Księga Procedur Urzędu (procedura: P-6 Księgowanie oraz windykacja należności Skarbu Państwa, zaktualizowana 14 października 2021 r.).

²⁵ Z tego 438,3 tys. zł stanowiły umorzone należności o charakterze cywilnoprawnym, a 173,2 tys. zł należności o charakterze publicznoprawnym.

²⁶ W całości należności o charakterze publicznoprawnym.

- ośmiu postępowań, w wyniku których przyznano ulgi w spłacie należności o charakterze publicznoprawnym na łączną kwotę 127,7 tys. zł²⁷ (na wniosek zobowiązanego) wykazało, że we wszystkich przypadkach wystąpiły przesłanki uzasadniające udzielenie ulg, określone w art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i w ustawie Ordynacja podatkowa²⁸. Postępowania prowadzono z zachowaniem terminów i zasad określonych w Kodeksie postępowania administracyjnego²⁹, a rozłożenie na raty i umorzenie ww. należności ujęto prawidłowo w księgach rachunkowych Urzędu.

(akta kontroli str. 2082-2115, 2053-2061, 2510)

W Urzędzie podjęto działania w celu realizacji wniosków z poprzedniej kontroli budżetowej, dotyczących wprowadzenia procedur zapewniających podawanie do publicznej wiadomości informacji kwartalnych o udzielonych umorzeniach niepodatkowych należności budżetu państwa, a także doprecyzowania procedur w zakresie księgowania oraz windykacji należności Skarbu Państwa przez dysponenta głównego – zmiany w ww. zakresie wprowadzono do Księgi Procedur Urzędu 14 października 2021 r.

(akta kontroli str. 2541-2557)

Analiza pięciu najstarszych zaległości dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie³⁰ (na łączną kwotę 236,1 tys. zł³¹) wykazała, że do końca 2021 r. nie zachodziły przesłanki ich umorzenia na podstawie przepisów ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli str. 2053-2058, 2201-2224)

4. W 2021 r. Wojewoda, w ramach nadzoru nad realizacją dochodów budżetowych, sprawowanego w trybie art. 175 ustawy o finansach publicznych, przeprowadził m.in.:

- osiem kontroli w urzędach powiatów (miast na prawach powiatu), obejmujących swoim zakresem m.in. realizację dochodów budżetu państwa związanych z wykonywaniem w 2020 r. zadań z zakresu administracji rządowej z tytułu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa, w tym windykację należności,
- 13 kontroli powiatowych inspektorów weterynarii i pięć kontroli innych dysponentów środków budżetu państwa, obejmujących swoim zakresem m.in. realizację w 2020 r. dochodów budżetowych, w tym windykację należności,
- 21 kontroli urzędów gmin, obejmujących swoim zakresem m.in. realizację dochodów budżetu państwa związanych z wykonywaniem w 2020 r. zadań z zakresu świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych.

W wyniku ww. kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie windykacji należności, polegające m.in. na jednostkowych przypadkach niepodejmowania działań windykacyjnych, nieprowadzenia aktualizacji należności, nieterminowego i nierzetelnego przypisania dochodów budżetowych. Sformułowane w wyniku kontroli zalecenia kierownicy kontrolowanych jednostek przyjęli do realizacji.

Z wyjaśnień Dyrektor WFiB wynikało, że ww. nadzór polegał głównie na prowadzeniu kontroli. Zobowiązano też powiaty do składania półrocznych informacji o zaległościach na kwoty przekraczające 5 tys. zł i podejmowanych działaniach windykacyjnych w stosunku do zaległości z tytułu gospodarowania

²⁷ Czterech, w wyniku których umorzono należności w kwocie 22,3 tys. zł, trzech, w wyniku których rozłożono na raty należności w kwocie 80,4 tys. zł i jednego, w wyniku którego umorzono należności w kwocie 5,0 tys. zł i rozłożono na raty należności w kwocie 20,0 tys. zł.

²⁸ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, ze zm.).

²⁹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.).

³⁰ Termin wymagalności ww. zaległości przypadał na lata 1991-1993.

³¹ Z tego: należności główne 42,2 tys. zł, odsetki 186,5 tys. zł i inne należności uboczne 7,4 tys. zł.

uporządkowanie spraw zaległych, tym bardziej, że wymagało to znacznego nakładu pracy.

(akta kontroli str. 2566-2569, 2573-2677)

- Przez prawie pięć miesięcy w Urzędzie nie podejmowano działań w celu rozpatrzenia wniosku o udzielenie ulgi w spłacie należności na kwotę 57,7 tys. zł, dotyczącej wynikającej z wydanego w 2021 r. przez Wojewodę wystąpienia pokontrolnego³⁵, w którym wskazano konieczność zwrotu dotacji z należnymi odsetkami. Wniosek wpłynął do Urzędu 12 września 2021 r., a postępowanie administracyjne wszczęto 8 lutego 2022 r., tj. dzień po upływie do Urzędu kolejnego wniosku w tej sprawie.

Zgodnie z art. 61 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego datą wszczęcia postępowania administracyjnego na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji państwowej i od tego momentu biegą terminy załatwiania spraw określone w art. 35 § 3 tej ustawy.

Dyrektor WFiB wyjaśniła, że w momencie wpływu pierwszego wniosku nie obowiązywała jeszcze nowa procedura i wniosek zadekretowano na pracowników zespołu ds. obsługi Programu Maluch, którzy przez niedopatrzenie spowodowane nawałem pracy, nie przekazali wniosku na stanowisko pracy ds. gospodarowania funduszem płac i etatami oraz udzielania ulg w spłacie należności.

NIK zauważa, że samodzielne stanowisko pracy ds. gospodarowania funduszem płac oraz udzielania ulg w spłacie należności, zgodnie ze schematem organizacyjnym WFiB³⁶, podlega bezpośrednio Dyrektorowi WFiB.

(akta kontroli str. 2634-2677)

- W przypadku jednej należności dysponenta części, dla której ewidencję finansowo-księgową prowadził WFiB³⁷ (na kwotę: 179,0 tys. zł, z tego należność główna: 89,6 tys. zł i odsetki: 89,4 tys. zł), powstałej w 2011 r., po umorzeniu postępowania egzekucyjnego w maju 2019 r. wobec stwierdzenia bezskuteczności jej egzekucji, do zakończenia czynności kontrolnych nie podjęto żadnych działań mających na celu ustalenie, czy wystąpiły okoliczności uzasadniające ponowne wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub umorzenie należności na podstawie przepisów art. 64 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych (niepodejmowanie w tej sprawie działań wykazano również w poprzedniej kontroli budżetowej).

Z wyjaśnień Dyrektor WFiB wynikało, że przyczyną niepodjęcia ww. działań były okoliczności wskazane w opisie nieprawidłowości numer 1.

(akta kontroli str. 2566-2569, 2573, 2601-2602)

OCENA CZĄSTKOWA

Kontrola dochodzenia siedmiu należności Wojewody i dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie na łączną kwotę 6951,2 tys. zł wykazała, że w przypadku pięciu na kwotę 6884,2 tys. zł prowadzono w Urzędzie systematyczną kontrolę terminowości ich zapłaty i podejmowano przewidziane prawem czynności, zmierzające do ich wyegzekwowania. Stwierdzono jednak nieprawidłowości polegające na niepodejmowaniu żadnych działań mających na celu ustalenie, czy wystąpiły okoliczności uzasadniające ponowne wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub umorzenie należności na kwotę 179,0 tys. zł, a w przypadku siedmiu należności na kwotę 302,6 tys. zł (dotyczących dotacji przypadających

³⁵ Nr FB-III.431.31.2021.TS z 19 sierpnia 2021 r. .

³⁶ https://uwgdansk.ssdip.bip.gov.pl/informacje-ogolne-wfib/6426_wydzial-finansow-i-budzetu.html.

³⁷ Zasadzonej wyrokiem sądu z 19 grudnia 2013 r. Sygn. akt: I C 813/13.

do zwrotu) – mających na celu wydanie decyzji, o której mowa w art. 169 ust. 6 ustawy o finansach publicznych (na niepodejmowanie takich działań w stosunku do pięciu z ww. należności wskazano już w wystąpieniu pokontrolnym po poprzedniej kontroli budżetowej). Objętych badaniem ulg w spłacie należności (86,2% kwoty należności objętych ulgami przez dysponenta trzeciego stopnia) udzielono zgodnie z przepisami.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

1. Wydatki budżetu państwa w 2021 r. w części 85/22 – województwo pomorskie wyniosły 5 206 440,7 tys. zł, tj. 99,1% planowanych (5 255 060,1 tys. zł). Składały się na nie wydatki zrealizowane do 31 grudnia 2021 r. – 5 191 319,0 tys. zł i wydatki, których termin realizacji przedłużono do 30 listopada 2022 r.³⁸ – 15 121,8 tys. zł. Zaplanowany w ustawie budżetowej limit wydatków (4 819 484,0 tys. zł) zwiększono per saldo o 435 576,1 tys. zł³⁹. W porównaniu do 2020 r. wydatki były większe o 3278,7 tys. zł, tj. o 0,1%.

(akta kontroli str. 1374-1446, 1475, 3326-3330)

Wydatki dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie w 2021 r. wyniosły 121 217,6 tys. zł, tj. 97,2% planowanych. Składały się na nie wydatki zrealizowane do 31 grudnia 2021 r. – 120 240,5 tys. zł i wydatki, których termin realizacji przedłużono do 30 listopada 2022 r. – 977,1 tys. zł. W porównaniu do 2020 r. były większe o 14 500,5 tys. zł, tj. o 13,6%, głównie z powodu realizacji zadań inwestycyjnych (budynki Urzędu przy ul. Chmielnej i Okopowej w Gdańsku) oraz zwiększonych wydatków na wynagrodzenia pracowników.

(akta kontroli str. 1518-1532, 3321-3323)

Prezes Rady Ministrów w 2021 r. nie wydał Wojewodzie polecenia wpłaty środków na Fundusz przeciwdziałania COVID-19.

(akta kontroli str. 1374-1383)

2. Wydatki na wynagrodzenia⁴⁰ w 2021 r. w części 85/22 – województwo pomorskie wyniosły⁴¹ 202 524,5 tys. zł (98,7% planowanych) i w porównaniu do 2020 r. zwiększyły się o 23 366,9 tys. zł, tj. o 13,2%. Nastąpiło to głównie w wyniku zwiększenia funduszu wynagrodzeń w rozdziale 85132 Inspekcja Sanitarna i utworzenia w związku z tym nowych etatów, a także przyznania środków na utworzenie 11 etatów w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Urzędu, obsadzenia wolnych stanowisk operatorów numerów alarmowych, przejścia dyspozytorni medycznej i powołania II wicewojewody pomorskiego.

Przeciętne zatrudnienie (w przeliczeniu na pełne etaty) w części 85/22 – województwo pomorskie w 2021 r. (2503 osoby) w porównaniu do 2020 r. było

³⁸ Wydatki ujęte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2021 nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2407) – dalej: „rozporządzenie w sprawie wydatków niewygasających z upływem 2021 r.”.

³⁹ Zwiększenia: o 42 073,0 tys. zł ustawą z dnia 1 października 2021 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. poz. 1900 – dalej: „nowelizacja ustawy budżetowej”), o 508 561,2 tys. zł ze środków 37. pozycji rezerw celowych, o 5904,8 tys. zł ze środków rezerwy ogólnej. Zmniejszenia: o 87 235,0 tys. zł decyzją Prezesa Rady Ministrów, w związku wejściem w życie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 lipca 2021 r. w sprawie przeniesienia planowanych wydatków budżetowych określonych w ustawie budżetowej na rok 2021 (Dz. U. poz. 1217), przenoszącego zaplanowane ustawą budżetową wydatki na realizację programu „Dobry Start” między częściami budżetu państwa 85 – Województwa i 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych i o 33 727,9 tys. zł decyzją Ministra Finansów z 29 grudnia 2021 r. w związku z utworzeniem 73 poz. rezerwy celowej (Rezerwa na wpłatę do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19).

⁴⁰ Wynagrodzenia osobowe, dodatkowe wynagrodzenia roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy, dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy.

⁴¹ Według kwartalnego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

większe o 41 osób (o 1,7%). Przeciętne wynagrodzenie (6742,7 zł) w porównaniu do 2020 r. zwiększyło się o 678,6 zł (o 11,2%).

Wydatki na wynagrodzenia w Urzędzie w 2021 r. wyniosły 51 464,9 tys. zł (98,8% planowanych) i w porównaniu do 2020 r. były większe o 4000,6 tys. zł (o 8,4%). Przeciętne zatrudnienie (w przeliczeniu na pełne etaty) w Urzędzie w 2021 r. (742 osoby) w porównaniu do 2020 r. było większe o 37 osób (o 5,2%). Przeciętne wynagrodzenie w 2021 r. (5777,6 zł) w porównaniu do 2020 r. było większe o 164,9 zł (o 2,9%).

W związku ze zmianami mnożników kwoty bazowej osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (wojewoda, wicewojewodowie)⁴² w 2021 r. w Urzędzie poniesiono wydatki (w rozdziale 75011, §§ 4010, 4110 i 4120 – przyjęte do planu w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej) w kwocie 75,6 tys. zł.

(akta kontroli str. 1655-1703)

W 2021 r. na wynagrodzenia bezosobowe w części 85/22 – województwo pomorskie wydano 21 166,8 tys. zł (o 485,3 tys. zł, tj. o 2,3% więcej niż w 2020 r.). Wydatki dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie z ww. tytułu w 2021 r. wyniosły 1336,7 tys. zł (o 289,4 tys. zł, tj. o 27,6% więcej niż w 2020 r.). Poniesiono je m.in. na wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych zawartych z konsultantami wojewódzkimi w oparciu o ustawę o konsultantach w ochronie zdrowia⁴³, specjalistami wykonującymi czynności w ramach orzekania o stopniu niepełnosprawności⁴⁴, członkami i biegłymi sporządzającymi opinie na rzecz Zespołów ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

W 2021 r. 110 osób wykonywało zadania Urzędu na podstawie umów innych niż umowa o pracę⁴⁵. Wydatki z tego tytułu wyniosły 750,6 tys. zł i były większe o 6,5% niż w 2020 r. W 2021 r. w Urzędzie nie zawierano umów na wynajem personelu.

(akta kontroli str. 1704-1708)

3. Na wydatki majątkowe w części 85/22 – województwo pomorskie zaplanowano w ustawie budżetowej kwotę 22 594,0 tys. zł⁴⁶, którą w trakcie roku zwiększono do 87 793,5 tys. zł⁴⁷ (o 288,6%). W 2021 r. wydatki majątkowe wyniosły 83 769,4 tys. zł⁴⁸, tj. 95,4% planowanych. Wzrost planowanych wydatków majątkowych wynikał głównie z pozyskania dodatkowych środków z rezerw celowych i rezerwy ogólnej budżetu państwa oraz zwiększeń dokonanych nowelizacją ustawy budżetowej. W trakcie 2021 r. uwzględniono finansowanie w części 85/22 m.in. zadań dotyczących:

- realizacji przez j.s.t. „Programu na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2024” (na realizację zadania wydano 15 191,5 tys. zł),
- zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych (kwotę zwiększenia 9000,0 tys. zł w całości ujęto w wydatkach niewygasających z upływem 2021 r.),
- „Modernizacji budynku laboratorium Zakładu Higieny Weterynaryjnej przy ul. Kartuskiej 249” WIW (na realizację zadania wydano 4555,0 tys. zł).

⁴² Wprowadzonymi przepisami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad wynagradzania osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. poz. 1394). Od 1 grudnia 2021 r. obowiązuje rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 listopada 2021 r. w sprawie szczegółowych zasad wynagradzania osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. poz. 2164).

⁴³ Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o konsultantach w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2019 r. poz. 886).

⁴⁴ Na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2021 r. poz. 857).

⁴⁵ Umowy zlecenia trwające sześć miesięcy lub dłużej lub powtarzane nieprzerwanie przez ten okres.

⁴⁶ W tym współfinansowanie projektów z udziałem środków UE – 2 464,0 tys. zł.

⁴⁷ W tym współfinansowanie projektów z udziałem środków UE – 16 366,5 tys. zł.

⁴⁸ W tym współfinansowanie projektów z udziałem środków UE – 15 824,2 tys. zł i wydatki, które nie wygasły z upływem 2021 r. – 13 834,4 tys. zł.

Wydatki majątkowe na łączną kwotę 13 834,4 tys. zł (dotyczące realizacji siedmiu zadań), zostały zgłoszone i ujęte w wydatkach niewygasających z upływem 2021 r.
(akta kontroli str. 1415, 1519-1527, 1470-1474, 1825-1831)

Wydatki majątkowe w Urzędzie w 2021 r. wyniosły 23 820,3 tys. zł (93,9% planowanych). Z ww. kwoty 23 371,9 tys. zł to wydatki zrealizowane do 31 grudnia 2021 r., a 448,4 tys. zł – wydatki, których termin realizacji przedłużono do 30 listopada 2022 r. Wydatki te były większe od wykonanych w 2020 r. o 10 453,4 tys. zł (o 78,0%). Z ww. środków zrealizowano 28 zadań (w tym jedno częściowo) z 31 zaplanowanych, w tym m.in. wykonano trzeci etap remontu, przebudowy i nadbudowy budynku Urzędu w Gdańsku przy ul. Chmielnej, kupiono i zamontowano 200 syren elektronicznych z oprzyrządowaniem na potrzeby systemu ostrzegania i alarmowania w województwie pomorskim, kupiono sześć samochodów osobowych⁴⁹ i cztery konsole dyspozytorskie⁵⁰. Niezrealizowanie lub częściowe zrealizowanie zadań spowodowane było przede wszystkim:

- opóźnieniami w realizacji prac dotyczących ww. budynku, wynikającymi z epidemii i oczekiwania na decyzję Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku w sprawie zatwierdzenia istotnych zmian do projektu budowlanego i pozwolenia na budowę. Środki na realizację zadania w kwocie 448,4 tys. zł przeniesiono do wydatków, które nie wygasły z upływem 2021 r.;
- niezrealizowaniem w terminie przez dostawców umów na dostawę sprzętu, służącego utrzymaniu przejść granicznych.

W trakcie roku zrezygnowano z realizacji:

- trzech zadań (o wartości 4252,0 tys. zł) ujętych w pierwotnym planie finansowym
 - dwóch z powodu konieczności realizacji innych wydatków majątkowych (na potrzeby dyspozytorni medycznych, które od 1 listopada 2021 r. weszły w strukturę organizacyjną Urzędu) i jednego na wniosek organu kontroli granicznej (z powodu konieczności doprecyzowania procedur pomiarów biometrycznych i kompatybilności systemu w całym kraju);
 - dwóch zadań (o wartości 575,0 tys. zł) wprowadzonych w trakcie roku:
 - jednego na wniosek organu kontroli granicznej m.in. z powodu przesunięcia terminu rozpoczęcia funkcjonowania terminalu, na którym urządzenia miały być wykorzystywane,
 - jednego z powodu niemożliwości jego realizacji (Urząd nie był podmiotem uprawnionym do nabycia wyrobów koncesjonowanych). Urząd, realizując obowiązek utrzymywania i finansowania przejść granicznych, określony w art. 17 ustawy o ochronie granicy państwowej⁵¹ i rozporządzeniu w sprawie obowiązków wojewody w zakresie finansowania i utrzymywania przejść granicznych⁵², zawarł z organem kontroli granicznej porozumienie w sprawie nabycia sprzętu i urządzeń służących do przeprowadzania kontroli granicznej. Zgodnie z porozumieniem zakupione przez ten organ w imieniu i na rzecz Urzędu sprzęt i urządzenia miały zostać przekazane mu do nieodpłatnego używania. Po przeprowadzeniu przez ww. organ procedury zakupowej, wyłoniony wykonawca odmówił sprzedaży sprzętu

⁴⁹ Po jednym na potrzeby Urzędu, dyspozytorni medycznych, Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Gdańsku, WIORiN oraz dwa – na potrzeby Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gdańsku (dalej: „WSSE”).

⁵⁰ Na potrzeby dyspozytorni medycznych.

⁵¹ Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 295).

⁵² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2005 r. w sprawie obowiązków wojewody w zakresie finansowania i utrzymywania przejść granicznych, przejść turystycznych, miejsc przekraczania granicy na szlakach turystycznych oraz punktów nocnego postoju na rzekach granicznych, ich wyposażenia w sprzęt, a także organów właściwych do osadzania i utrzymywania znaków granicznych na morskich wodach wewnętrznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 64).

wskazując, że zawarcie umowy z Urzędem stanowiłoby naruszenie art. 61 ust. 8 ustawy koncesyjnej⁵³ (Urząd nie jest podmiotem uprawnionym do nabycia wyrobów koncesjonowanych). Stanowisko wykonawcy potwierdziło, na wniosek Urzędu, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

(akta kontroli str. 129-281, 344-353)

4. Wojewoda środki z rezerwy ogólnej (5904,8 tys. zł) przekazał gminom województwa pomorskiego m.in. na kwalifikację wojskową (507,0 tys. zł), a także Gminom Cewice, Kobylnica, Krokowa, Lipnica i Zblewo oraz Powiatom Kartuskiemu i Puckiemu m.in. na rozbudowę i modernizację Szkoły Podstawowej w Krokowej (1630,0 tys. zł), budowę gminnego przedszkola w Zblewie – etap II (1000,0 tys. zł), remont i dostosowanie pomieszczeń oddziału dziecięcego Szpitala Puckiego Sp. z o.o. (750,0 tys. zł), adaptację oddziałów przedszkolnych i szkolnych w Kobylnicy (500,0 tys. zł) oraz budowę instalacji gazowej i kotłowni w budynku Powiatowego Zespołu Szkół w Przodkowie (277,0 tys. zł). Kwotę 400,0 tys. zł, przyznaną Wojewodzie uchwałą Rady Ministrów z dnia 9 września 2021 r.⁵⁴, planowano przeznaczyć na realizację przez j.s.t. rządowego programu „Pomoc dla Afganistanu” (dalej: „Program”). Niewykorzystanie środków z rezerwy ogólnej w łącznej kwocie 869,0 tys. zł wynikało z:

- braku wniosków j.s.t. o przekazanie dotacji na realizację Programu. Pismem z 28 września 2021 r. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej poinformowało Wojewodę o sposobie przygotowania wniosku o uruchomienie środków z rezerwy ogólnej na Program. W tym samym dniu Wojewoda przekazał do Ministerstwa Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej wniosek o zwiększenie planu wydatków o kwotę 400,0 tys. zł, zawierający informacje wskazane w ww. piśmie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Wniosek uwzględniono 15 października 2021 r., jednak j.s.t. nie złożyły wniosków o przyznanie środków z dotacji na realizację Programu. W tej sytuacji Wojewoda 16 listopada 2021 r. zgłosił te środki w całości do blokady. Minister Finansów, na podstawie dokonanej przez Wojewodę blokady, 29 grudnia 2021 r. zmniejszył o ww. kwotę plan wydatków w części 85/22. Z wyjaśnień Zastępcy Dyrektora WFiB wynikało m.in. że pomimo planowanych działań obywateli Afganistanu żaden z nich ostatecznie nie przystąpił do indywidualnego programu integracji;
- wydłużenia procedur przetargowych na budowę instalacji gazowej i kotłowni w budynku Powiatowego Zespołu Szkół w Przodkowie (277,0 tys. zł) – zadanie w całości ujęto w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2021 r.;
- mniejszych od planowanych wydatków związanych z kwalifikacją wojskową – niewykorzystane 192,0 tys. zł 27 grudnia 2021 r. objęto blokadą Wojewody.

(akta kontroli str. 1551-1635)

Badanie wykorzystania środków przeniesionych z dobranej celowo pozycji (68 – środki na zadania w obszarze zdrowia) rezerw celowych w kwocie 27 071,5 tys. zł (5,3% środków, o które zwiększono z rezerw celowych wydatki w części 85/22) wykazało, że Wojewoda przekazał ww. środki zgodnie z przeznaczeniem:

- powiatom na opłacenie ubezpieczenia zdrowotnego za osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku. Z przekazanej kwoty (16 700,5 tys. zł) wykorzystano 16 673,0 tys. zł, tj. 99,9%;

⁵³ Ustawa z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym i policyjnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 268, ze zm.).

⁵⁴ Uchwała Rady Ministrów z dnia 9 września 2021 r. w sprawie przyznania niektórym dysponentom części budżetowej, z ogólnej rezerwy budżetowej, środków finansowych, z przeznaczeniem na realizację rządowego programu „Pomoc dla Afganistanu”.

- WSSE na zakup oprogramowania do laptopów – licencja MC Office. Z przekazanej kwoty (2946,0 tys. zł) wykorzystano 2746,0 tys. zł, tj. 93,2 tys. zł;
- Narodowemu Funduszowi Zdrowia na sfinansowanie umów z beneficjentami o udzielanie świadczeń opieki medycznej – ratownictwo medyczne. Przekazaną kwotę (7175,0 tys. zł) wykorzystano w całości;
- dysponentowi III stopnia w Urzędzie w celu zawarcia umów, na podstawie których podmiotom prowadzącym szkolenie specjalizacyjne przekazywane są środki na refundację wydatków na sfinansowanie dodatku do wynagrodzenia dla kierowników specjalizacji. Z przekazanej kwoty (250,0 tys. zł) wykorzystano 64,9 tys. zł, tj. 26%. Niepełne wykorzystanie środków wynikało z braku wniosków o wypłatę dodatków przez ww. podmioty.

(akta kontroli str. 1905-1931)

Utworzoną, z zachowaniem wymogów określonych w art. 140 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, rezerwę Wojewody (5757,0 tys. zł) rozdysponowano w całości, głównie na przeciwdziałanie COVID-19 (1377,2 tys. zł), sfinansowanie zadań inwestycyjnych (1261,1 tys. zł) i bieżących Urzędu (849,1 tys. zł), a także na uzupełnienie wydatków związanych z funkcjonowaniem powiatowych inspektoratów nadzoru budowlanego (290,0 tys. zł).

(akta kontroli str. 1381, 1447-1457, 1476-1517)

Wydatki ujęte w planie finansowym dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie na 2021 r. (104 652,0 tys. zł) w trakcie roku zwiększono per saldo o 19 102,3 tys. zł⁵⁵. Z przyznanych w trakcie roku środków wykorzystano 18 507,3 tys. zł, tj. 96,9%.

(akta kontroli str. 1518, 1533-1550)

5. Wojewoda dokonał (na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 w związku z art. 177 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych) 40 decyzjami wydanymi od 4 listopada do 30 grudnia 2021 r., blokad wydatków w kwocie 39 912,9 tys. zł⁵⁶ (w tym w kwocie 38 565,6 tys. zł z tytułu dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych j.s.t. ustawami), większej 10 827,0 zł, tj. o 27,1%, niż w 2020 r. Główną przyczyną blokowania wydatków było niepełne wykorzystanie środków na wypłaty zasiłków stałych i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełna realizacja zadań spowodowanych epidemią COVID-19 (np. Program MALUCH+, program „Posiłek w szkole i w domu”, dopłaty dla przewoźników wykonujących krajowe przewozy pasażerskie). Nie stwierdzono zwłoki w podjęciu przez Wojewodę decyzji o blokowaniu wydatków. Ponadto Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej decyzją z 29 grudnia 2021 r., wydaną na podstawie art. 15zi pkt 6 ustawy o COVID-19⁵⁷, zmniejszył budżet Wojewody o 33 727,9 tys. zł, tworząc rezerwę celową poz. 73.

(akta kontroli str. 1379-1381, 1397-1399, 1740, 1759-1815)

6. Z ujętych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2020 nie wygasają z upływem roku budżetowego⁵⁸ wydatków w kwocie 8606,9 tys. zł (na realizację 26 zadań) wykorzystano, zgodnie z przeznaczeniem, 7732,4 tys. zł (89,4%). Terminowo zrealizowano 24 zadania, w tym. m.in. związane z realizacją resortowego programu

⁵⁵ Zwiększenia: ze środków 10. pozycji rezerw celowych o 19 642,9 tys. zł i z rezerwy Wojewody o 4 213,3 tys. zł. Zmniejszenia decyzjami Wojewody o 4753,9 tys. zł.

⁵⁶ Wojewoda nie dokonał blokad środków budżetu środków europejskich. W grudniu 2021 r. Wojewoda dokonał blokad wydatków na kwotę 33 827,7 tys. zł.

⁵⁷ Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.).

⁵⁸ Dz.U. poz. 2422.

rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch” (wydano 3813,9 tys. zł), modernizację instalacji tlenowych, a także rozbudowę i utworzenie nowych punktów poboru tlenu (wydano 2052,6 tys. zł), inwestycje w budynki Państwowej Straży Pożarnej (wydano 1250,0 tys. zł).

Niezrealizowanie dwóch zadań (na kwotę 386,4 tys. zł) wynikało z odstąpienia od przejęcia w trwały zarząd budynku na potrzeby Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Gdańsku (budynek miał być remontowany) oraz niewykorzystania przez dwóch beneficjentów zaplanowanych środków w programie „Maluch+. Niepełne wykorzystanie środków (w kwocie 488,1 tys. zł) na realizację 10 zadań wynikało m.in. z rezygnacji z części zadania realizowanego w ramach programu „Senior+” (w związku z trudnościami w wyłonieniu wykonawcy zamówienia publicznego), a także wykorzystaniem środków w kwocie mniejszej od planowanej przez beneficjenta realizującego zadanie w ramach programu Maluch+. Środki niewykorzystane (874,5 tys. zł) zwrócono w terminie określonym w art. 21 ust. 7-9 ustawy z dnia 7 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania społeczno-gospodarczym skutkom COVID-19⁵⁹ na rachunek dochodów centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa.

(akta kontroli str. 1816-1824, 1831, 1834-1845, 1876-1904)

Ewidencję środków przeniesionych do wydatkowania w 2021 r. prowadzono zgodnie z § 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa, stanowiącej załącznik nr 34 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁶⁰.

(akta kontroli str. 1846-1873, 1876-1904)

Ujęte w rozporządzeniu w sprawie wydatków niewygasających z upływem 2021 r. wydatki w łącznej kwocie 15 121,8 tys. zł (na realizację 34 zadań), spełniały warunki określone w art. 181 ust. 4 ustawy o finansach publicznych. Spośród ww. 34 zadań:

- 28 (na kwotę 10 278,4 tys. zł)⁶¹ wprowadzono nowelizacją ustawy budżetowej, w tym siedem było nowymi zadaniami (sześć dotyczyło funduszu motywacyjnego, a jedno zakupu samochodów – łącznie 9511,0 tys. zł);
- dwa na kwotę 475,4 tys. zł⁶² zaplanowano w ustawie budżetowej;
- czterech (na kwotę 4368,0 tys. zł) nie przewidziano w ustawie budżetowej i jej nowelizacji. Ich realizacja wynikała ze zwiększenia planu wydatków w trakcie 2021 r. Z ww. zadań:
 - jedno na kwotę 3652,6 tys. zł dotyczyło Programu MALUCH+ (zwiększenie planu środkami z rezerwy celowej);
 - dwa na kwotę 438,4 tys. zł dotyczyły realizacji „Programu wieloletniego „SENIOR+” na lata 2021-2025, edycja 2021” (zwiększenie planu środkami z rezerwy celowej);
 - jedno na kwotę 277,0 tys. zł dotyczyło budowy instalacji gazowej oraz kotłowni w budynku Powiatowego Zespołu Szkół w Przodkowie (zwiększenie planu środkami z rezerwy ogólnej).

Realizacja ww. zadań nie była planowana na rok 2022 r.

(akta kontroli str. 1816-1830, 1832-1833)

⁵⁹ Dz. U. poz. 1747.

⁶⁰ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564, ze zm.).

⁶¹ Z tego: jedno dotyczące zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek Państwowej Straży Pożarnej województwa pomorskiego (na kwotę 9000,0 tys. zł) i 27 dotyczących dodatkowego funduszu motywacyjnego (na kwotę 1278,4 tys. zł).

⁶² „Wykonanie robót budowlanych w zakresie remontu, przebudowy i nadbudowy budynku usługowo-magazynowego przy ul. Chmielnej 74/76 w Gdańsku oraz nadzór inwestorski i autorski nad robotami budowlanymi”, „Zakup specjalnego lekkiego samochodu”.

W Urzędzie zrealizowano wniosek z poprzedniej kontroli budżetowej, dotyczący wprowadzenia mechanizmów kontrolnych, mających na celu zapewnienie sporządzania rzetelnych uzasadnień wniosków o środki niewygasające, przekazywanych do Ministerstwa Finansów. Badanie dwóch takich wniosków (o ujęcie środków na łączną kwotę 12 652,6 tys. zł w wydatkach niewygasających z upływem 2021 r.) wykazało, że ich uzasadnienia były zgodne z wnioskami w tej sprawie, złożonymi przez odpowiednie podmioty.

(akta kontroli str. 1832-1833, 3179-3189)

7. Na podstawie nowelizacji ustawy budżetowej decyzją Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 27 października 2021 r. zwiększono plan wydatków w części 85/22 o 42 073,0 tys. zł. Dyrektor WFiB wyjaśniła, że Wojewoda nie wnioskował o ww. środki. Zadania na łączną kwotę 28 657,0 tys. zł, dotyczące wydatków na dodatkowy fundusz motywacyjny (19 657,0 tys. zł) i zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek Państwowej Straży Pożarnej (9000,0 tys. zł) były nowymi projektami. Zwiększono również środki na realizację ustawowych zadań Inspekcji Weterynaryjnej, w tym na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (łącznie o 13 416,0 tys. zł).

(akta kontroli str. 1394-1396, 1816-1830)

Wojewoda nie przekazał środków przyznanych nowelizacją ustawy budżetowej do państwowych funduszy celowych, agencji wykonawczych lub państwowych osób prawnych.

(akta kontroli str. 1816-1820)

8. Zobowiązania w części 85/22 – województwo pomorskie wyniosły na koniec 2021 r. 18 960,2 tys. zł i były większe o 2128,0 tys. zł (o 12,5%) od zobowiązań na koniec 2020 r. Dotyczyły głównie dodatkowych wynagrodzeń rocznych z pochodnymi (15 954,4 tys. zł). Na koniec 2021 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 2861-2899)

Zobowiązania dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie na koniec 2021 r. (4476,0 tys. zł) w porównaniu do stanu na koniec 2020 r. (4184,9 tys. zł) były większe o 291,1 tys. zł (o 7,0%). Dotyczyły głównie dodatkowych wynagrodzeń rocznych z pochodnymi (3939,2 tys. zł). W 2021 r. w Urzędzie nie zapłacono odsetek z tytułu nieterminowego uregulowania zobowiązań. Zapłacono natomiast odsetki w kwocie 248,4 tys. zł, wynikające z wyroków sądowych w sprawach odszkodowań dla osób fizycznych. Na koniec 2021 r. w Urzędzie nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 282-353)

9. Badanie wydatków Wojewody na dobrane w sposób celowy dotacje celowe (2 692 401,1 tys. zł, tj. 55,9% dotacji) na zadania bieżące:

- zlecone gminom w zakresie wypłaty świadczenia wychowawczego w kwocie 2 681 082,1 tys. zł,
- zlecone powiatom w zakresie gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa w kwocie 11 323,4 tys. zł,

wykazało, że:

- środki na wypłaty dotacji naliczono z uwzględnieniem potrzeb zgłaszanych przez j.s.t. a także (w zakresie kosztów utrzymania stanowisk realizujących zadania w zakresie gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa) wytycznych Ministerstwa Finansów, zawierających katalog zadań i stawek roboczogodzin,

- monitorowano zapotrzebowania na wypłaty dotacji, a środki na dotacje, przekazywane w terminach umożliwiającym realizację zadań, były wystarczające do ich realizacji,
- dokonywano oceny wykorzystania dotacji m.in. weryfikując sprawozdania budżetowe, zbierając informacje o przewidywanym stopniu ich wykorzystania,
- niewykorzystane środki z dotacji na wypłaty świadczenia wychowawczego (8179,7 tys. zł) i na gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa (1365,1 tys. zł⁶³) zwrócono w terminie.

(akta kontroli str. 1939-1941, 1943-1947, 1935-2008, 3190-3314)

Badanie wydatków w kwocie 20 428,0 tys. zł⁶⁴ (wydatków bieżących jednostek budżetowych – 5615,2 tys. zł, majątkowych – 14 812,8 tys. zł)⁶⁵, stanowiących 17,0% wydatków poniesionych w Urzędzie przez dysponenta trzeciego stopnia w 2021 r., wykazało, że dokonano ich zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki.

(akta kontroli str. 1709-1739)

Badanie blokad wydatków w kwocie 5163,9 tys. zł⁶⁶ (12,9% zablokowanych wydatków) wykazało, że decyzje o blokowaniu podejmowano niezwłocznie po powzięciu informacji, że dany wydatek nie będzie realizowany. Zablokowanie wydatków pochodzących z rezerwy celowej (3452,8 tys. zł dotyczące „Programu na rzecz zwiększenia szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2024” oraz 1220,9 tys. zł na dofinansowanie budowy lądowiska dla śmigłowców ratunkowych przy Szpitalnym Oddziale Ratunkowym w Szpitalu Św. Wincentego a Paulo w Gdyni) wynikało m.in. z kontynuowania części zadań inwestycyjnych w 2022 r., oszczędności przetargowych, konieczności wykonania dodatkowych ekspertyz i zmian w dokumentacji projektowej, a także opóźnień w dostawie materiałów i elementów konstrukcyjnych, będących konsekwencją epidemii COVID-19.

Przyczynę blokady środków pochodzących z rezerwy ogólnej na realizację Programu (400,0 tys. zł) opisano w punkcie 2.1.4. wystąpienia.

(akta kontroli str. 1741-1759, 1764, 1766, 1811)

10. W 2021 r. w Urzędzie udzielono 15 zamówień publicznych z zastosowaniem przepisów Prawa zamówień publicznych⁶⁷ (dwa – w trybie przetargu nieograniczonego, 12 – w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt 1 ww. ustawy i jedno – w trybie zamówienia z wolnej ręki), o łącznej wartości 24 461,9 tys. zł, na które w 2021 r. wydano 22 997,6 tys. zł. Łączna wartość zamówień udzielonych z wyłączeniem procedur ww. ustawy wyniosła 6515,7 tys. zł.

⁶³ Środki na wydatki bieżące związane z gospodarowaniem nieruchomościami Skarbu Państwa – 247,1 tys. zł i środki na finansowanie kosztów utrzymania stanowisk realizujących to zadanie – 1.118 tys. zł.

⁶⁴ Wydatki dokonane na podstawie 47 dowodów księgowych: 39 dowodów na 14 402,7 tys. zł, dobranych losowo z okresu od stycznia do października 2021 r. z zastosowaniem metody monetarnej MUS (metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji – założono próg istotności: 2,0%, istotność wykonawczą: 0,75 progu istotności, a ryzyko statystyczne: 50%) z zapisów strony Ma konta 130 wydatków Urzędu w kwocie 31 738,4 tys. zł (pozapłacowe wydatki bieżące jednostek budżetowych i majątkowe, po wyłączeniu wydatków o wartości poniżej 1,0 tys. zł) oraz osiem dowodów księgowych na 6025,3 tys. zł dobranych celowo z wydatków Urzędu z września, listopada i grudnia 2021 r.

⁶⁵ 26 wydatków na 10 425,1 tys. zł zakwalifikowano w dziale 750 Administracja publiczna, dziewięć na 1195,7 tys. zł w dziale 600 Transport i łączność, siedem na 5067,8 tys. zł w dziale 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, cztery na 703,6 tys. zł w dziale 851 Ochrona zdrowia, i jeden na 3035,8 tys. zł w dziale 700 Gospodarka mieszkaniowa.

⁶⁶ Decyzje o blokadach: z 4 listopada 2021 r. na 2640,9 tys. zł (85/22.4143.12.1.2021.BD), z 16 listopada 2021 r. na 400,0 tys. zł (85/22.4143.12.4.BD), z 26 listopada 2021 r. na 901,9 tys. zł (85/22.4143.12.7.2021.BD) i z 29 grudnia 2021 r. na 1220,9 tys. zł (85/22.4143.12.37.2020.BD).

⁶⁷ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.), dalej: „upzp” oraz ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm.), dalej: „nupzp”.

(akta kontroli str. 22, 63-69)

Badanie dobranych celowo czterech postępowań o udzielenie zamówienia publicznego (jednego w trybie podstawowym i trzech z wyłączeniem procedur nupzp, na które w 2021 r. wydano 839,0 tys. zł, wykazało, że:

- postępowanie w trybie podstawowym (na dostawę centrali telefonicznej VOIP na potrzeby Urzędu – na realizację zamówienia w 2021 r. wydano 647,8 tys. zł) przeprowadzono zgodnie z przepisami nupzp,
- trzy postępowania z wyłączeniem procedur tej ustawy⁶⁸ przeprowadzono zgodnie z wewnętrznymi procedurami obowiązującymi w Urzędzie,
- wydatki na realizację wszystkich czterech zamówień poniesiono terminowo i ujęto w księgach rachunkowych, a zamówienia służyły realizacji zadań Urzędu.

(akta kontroli str. 23-62)

Plan zamówień publicznych na 2021 r. i jego aktualizacje sporządzono prawidłowo i umieszczono na stronie internetowej Urzędu oraz w Biuletynie Zamówień Publicznych, w terminie określonym w art. 23 upzp.

Sprawozdanie o udzielonych zamówieniach publicznych w 2021 r. sporządzono zgodnie z wzorem⁶⁹ i przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych w terminie wynikającym z art. 82 ust. 2 upzp.

(akta kontroli str. 70-128)

11. Wynikający z art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych obowiązek nadzoru i kontroli nad realizacją wydatków budżetowych realizowany był przez Wojewodę w 2021 r. m.in. przez przeprowadzenie:

- 13 kontroli powiatowych inspektorów weterynarii i pięciu kontroli innych dysponentów środków budżetu państwa, obejmujących swoim zakresem m.in. wydatkowanie w 2020 r. środków publicznych na zadania objęte planem finansowym tych jednostek. W ich wyniku stwierdzono m.in. przypadki nieprawidłowości przy udzielaniu zamówień publicznych, nieprawidłowego klasyfikowania wydatków, ponoszenia wydatków niezgodnie z przeznaczeniem określonym w planie finansowym jednostki;
- 12 kontroli beneficjentów dotacji na realizację Programu MALUCH+ w 2020 r. (11 kontroli) i 2019 r. (jedna kontrola). W ich wyniku stwierdzono m.in. przypadki wydatkowania środków z dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym w umowach zawartych z Wojewodą;
- 21 kontroli w urzędach gmin, obejmujących swoim zakresem m.in. prawidłowość wykorzystania i rozliczenia otrzymanych w 2020 r. dotacji na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz na świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych. W ich wyniku stwierdzono m.in. przypadki pobrania dotacji w nadmiernej wysokości, nieprawidłowości w prowadzeniu postępowań lub brak postępowań wyjaśniających przed wydaniem decyzji o zwrocie, a także weryfikacji wniosków o zwrot podatku;

⁶⁸ Na usługi drukarskie – na realizację zamówienia wydano w 2021 r. 89,7 tys. zł; na budowę kabla światłowodowego oraz instalację sieci strukturalnej w budynku magazynu – na realizację zamówienia wydano w 2021 r. 83,0 tys. zł; na wykonanie pięcioletnich przeglądów technicznych obiektów budowlanych Urzędu – na realizację zamówienia wydano w 2021 r. 18,5 tys. zł.

⁶⁹ Określonym w odniesieniu do zamówienia publicznego udzielonego na podstawie przepisów upzp – w załączniku do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz.U. z 2016 r. poz. 2038), a w odniesieniu do zamówień publicznych udzielonych na podstawie przepisów nupzp – w załączniku do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru, sposobu przekazywania oraz sposobu i trybu jego korygowania (Dz.U. poz. 2463).

- ośmiu kontroli w urzędach powiatów (miastach na prawach powiatu), obejmujących swoim zakresem m.in. prawidłowość wykorzystania i rozliczenia otrzymanych w 2020 r. dotacji na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej oraz na wypłatę świadczeń wynikających z ustawy o Karcie Polaka⁷⁰. W ich wyniku stwierdzono m.in. przypadki pobrania dotacji w nadmiernej wysokości i nieterminowego składania wniosków o jej wypłatę;
- dokumentowanych w różnych formach bieżących analiz wykorzystania środków przez podległe jednostki oraz dotacji przez ich beneficjentów, analiz trzymiesięcznych prognoz wydatków składanych przez jednostki podległe w systemie TREZOR pod kątem zasadności kwot w nich wykazywanych, a także szczegółowych weryfikacji wniosków podległych jednostek o dokonanie zmian w planie wydatków oraz o zwiększenie planu wydatków;
- ocen stopnia realizacji zadań finansowanych środkami z dotacji (w sytuacjach, gdy z przepisów lub umów z beneficjentami wynikał zakres zadania, a nie jedynie jej przeznaczenie). Ocen tych dokonywano z różną częstotliwością, w zależności od przeznaczenia dotacji i formy przeprowadzanych ocen⁷¹.

Sformułowane w wyniku opisanych wyżej kontroli zalecenia zostały przez kierowników kontrolowanych jednostek i beneficjentów przyjęte do realizacji.

(akta kontroli str. 2009-2041, 3315-3320)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

Wydatki budżetu środków europejskich w części 85/22 – województwo pomorskie w 2021 r. wyniosły 6290,4 tys. zł, tj. 100,0% planowanych i zostały przeznaczone na zadania finansowane ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, w tym na: „Zwiększenie skuteczności prowadzenia długotrwałych akcji ratowniczych” (50,8 tys. zł), „Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach – etap IV” (3262,6 tys. zł) oraz „Usprawnienie systemu ratownictwa w transporcie kolejowym – etap I” (2977,0 tys. zł). Z ww. środków zakupiono m.in.: quad z lawetą, mikrobus do przewozu dziewięciu osób, sprzętu i materiałów, ciężki samochód ratownictwa technicznego do usuwania skutków kolizji drogowych (z rotatorem), dwa średnie samochody P-gaz, lekki samochód rozpoznawczo-ratowniczy z napędem terenowym, średni samochód ratowniczo-gaśniczy z funkcją cięcia. Zakupy sfinansowano w całości ze środków otrzymanych z poz. 98 rezerwy celowej.

W Urzędzie (u dysponenta trzeciego stopnia) w 2021 r. nie planowano i nie dokonano wydatków z budżetu środków europejskich.

(akta kontroli str. 1458-1474, 2240)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2021 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków. Kontrola 52,7% wydatków budżetu państwa w części 85/22 – województwo pomorskie, postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,

⁷⁰ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2019 r. poz. 1598, ze zm.).

⁷¹ Przykładowo na bieżąco oceniano wykorzystanie dotacji na zadania inwestycyjne, zadania z zakresu gospodarki nieruchomościami, geodezji i kartografii, co miesiąc – stopnia realizacji zadań w zakresie składki na ubezpieczenia zdrowotne dla bezrobotnych, co kwartał oceniano poziom realizacji zadań na podstawie sprawozdań budżetowych, co pół roku – na podstawie mierników w układzie zadaniowym.

na które w Urzędzie wydano 839,0 tys. zł, a także wykorzystania środków przeniesionych z rezerwy ogólnej i dobranej celowo rezerwy celowej wykazała, że objęte badaniem wydatki zrealizowano w sposób celowy, gospodarny i w granicach kwot planowanych, dotacji na realizację zadań udzielono zgodnie z przepisami, a środki z rezerw wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

3.1. Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia łącznych sprawozdań za 2021 r. przez dysponenta części 85/22 – województwo pomorskie oraz sprawozdań jednostkowych Urzędu:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28UE),
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28NW),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania łączne dysponenta części 85/22 – województwo pomorskie oraz sprawozdania jednostkowe Urzędu w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2021 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/22 – województwo pomorskie na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych Urzędu były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Sprawozdania przedstawiają wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach.

(akta kontroli str. 2225-2504, 2681-3043)

NIK zauważa jednak, że wykazana w sprawozdaniu Rb-27 dysponenta części za 2021 r. kwota zaległości netto z tytułu gospodarowania przez powiaty nieruchomościami Skarbu Państwa była większa o 3670,7 tys. zł od kwoty należności pozostałych do zapłaty z tego tytułu.

Dane w zakresie należności, zaległości i nadpłat z ww. tytułu, wykazane przez powiaty w części A danych uzupełniających do sprawozdania Rb-27ZZ

za IV kwartały 2021 r. włączono do sprawozdaniu Rb-27 dysponenta części za 2021 r. zgodnie z zasadami określonymi w instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa, stanowiącej załącznik nr 34 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Dyrektor WFiB wyjaśniła, że:

- wykazana w ww. sprawozdaniu kwota należności pozostałych do zapłaty wynika z różnicy pomiędzy kwotą należności, a kwotą dochodów wykonanych. Kwoty należności, zaległości netto oraz nadpłat są pobierane bezpośrednio z części A danych uzupełniających do sprawozdania Rb-27ZZ, a kwoty dochodów wykonanych uzupełniane są na podstawie kartoteki finansowej i stanowią kwotę dochodów przekazanych na rachunek bieżący Urzędu przez j.s.t. Część kwoty dochodów wykonanych stanowią nadpłaty wykazane w sprawozdaniach Rb-27ZZ, które zostały już przekazane na rachunek bankowy Urzędu, a nie zostały uwzględnione w kwocie przypisanych przez jednostkę należności, co w konsekwencji powoduje zaniżenie kwoty należności pozostałych do zapłaty;
- nie skorzystano z uprawnienia do merytorycznej weryfikacji danych wykazanych przez powiaty w sprawozdaniach Rb-27ZZ za IV kwartały 2021 r. w ww. zakresie z przyczyn opisanych wyżej. Nadpłaty występują przede wszystkim w Miastach Gdańsk i Gdynia. Generowanie tak dużych nadpłat ma miejsce od paru lat i sytuacja ta była wyjaśniania wielokrotnie telefonicznie. Jednocześnie kontrole prowadzone wcześniej w ww. jednostkach nie wykazały niezgodności pomiędzy ewidencją księgową a danymi wykazywanymi w sprawozdaniach budżetowych Rb-27ZZ w powyższym zakresie. Ponadto ewidencja należności w rozdziale 70005 w Mieście Gdańsk liczy kilka tysięcy pozycji i Urząd praktycznie nie ma żadnych możliwości kadrowych do merytorycznej weryfikacji takich danych.

NIK zauważa, że do dokonania pełnej oceny ww. stanu konieczne są dalsze badania kontrolne, których przeprowadzenie obecnie, z uwagi na terminy budżetowe i sytuację epidemiczną nie jest możliwe.

(akta kontroli str. 2009-2041, 2524-2535, 2674-2677, 2713-2726, 2831-2866, 3044-3177)

Wojewoda nie uregulował w wewnętrznych przepisach trybu kontroli nad prawidłowością sporządzania przez podległe i nadzorowane jednostki sprawozdań budżetowych.

Z wyjaśnień Dyrektor WFiB wynikało, że:

- każdy z pracowników Oddziału Księgowości Dysponenta Głównego miał w zakresie obowiązków wskazane, jakimi sprawozdaniami budżetowymi się zajmuje i jest zobowiązany przeprowadzić kontrolę prawidłowości ich sporządzenia pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym. Podczas sprawdzania sprawozdań pod względem formalno-rachunkowym pracownicy sprawdzali ich poprawność, w zależności od rodzaju sprawozdania porównywali je z ewidencją księgową i pozostałymi sprawozdaniami, sprawdzali wykonanie pod kątem ewentualnych przekroczeń planu, sporządzali notatki. Po stwierdzeniu nieprawidłowości pracownik uzgadniał z jednostką sporządzającą sprawozdanie odpowiednie zapisy i w razie potrzeby składał korektę sprawozdania. Ponadto, sprawozdania sprawdzano m.in. pod względem terminowości, podpisów osób odpowiedzialnych. Po zweryfikowaniu sprawozdań jednostkowych i sporządzeniu sprawozdań łącznych, pracownicy potwierdzali fakt sprawdzenia otrzymanych sprawozdań przez dodanie notatki w systemie EZD lub podpis na raporcie dostarczenia, generowanym z systemu TREZOR. Nadzór nad kompletnością i prawidłowością prowadzonych kontroli sprawował Główny Księgowy Budżetu Wojewody. Kontroli rachunkowej dokonywano w systemach TREZOR oraz BESTIA po przedłożeniu sprawozdań przez j.s.t. i podległe jednostki budżetowe;

- w 2021 r. nie skorzystano z uprawnienia żądania przedstawienia wskazanych ksiąg rachunkowych i dokumentów.

W trakcie kontroli przeprowadzonych przez WFiB w 2021 r. w podległych jednostkach sprawdzano poprawność sporządzenia sprawozdań budżetowych, a w j.s.t. – poprawność sporządzenia sprawozdań budżetowych dotyczących dotacji objętych kontrolą oraz sprawozdań merytorycznych.

(akta kontroli str. 2009-2041, 3315-3320)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2. Księgi rachunkowe

Opis stanu
faktycznego

Przyjęta zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości⁷² zarządzeniem Wojewody dokumentacja opisująca zasady rachunkowości dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie (dalej: „polityka rachunkowości”)⁷³ spełniała wymogi określone w art. 10 ust. 1 tej ustawy.

(akta kontroli str. 658-703)

W ramach organizacji rachunkowości w Urzędzie:

- pracownikom prowadzącym księgowość ww. dysponenta w zakresach obowiązków przypisano zadania charakterystyczne dla danego stanowiska,
- różnicowano dostęp pracownikom do baz danych i dokumentów w zależności od ich zakresu obowiązków,
- tworzono rezerwowe kopie danych finansowo-księgowych,
- w dokumentacji eksploatacyjnej programu finansowo-księgowego zdefiniowano schematy automatycznych księgowania, m.in. automatyczne naliczanie odsetek,
- opracowano instrukcję inwentaryzacji,
- zidentyfikowano i oszacowano ryzyka w obszarze sprawozdawczości i prowadzenia ksiąg rachunkowych.

W 2021 r. prowadzenie ksiąg rachunkowych dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie nie było przedmiotem audytu wewnętrznego ani kontroli wewnętrznej.

(akta kontroli str.704-1226)

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie przeprowadzono na próbie 133 zapisów księgowych (w powiązaniu z dowodami i zapisami w księgach związanymi z całą transakcją) o łącznej wartości 29 203,5 tys. zł (100 zapisów o wartości 28 028,6 tys. zł wylosowanych metodą monetarną MUS⁷⁴, uzupełnionych 13 zapisami o wartości 427,0 tys. zł wyselekcjonowanymi celowo na podstawie przeprowadzonego przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych i 20 zapisami o wartości 747,9 tys. zł, wybranymi celowo na podstawie analizy należności i zobowiązań z tytułu dochodów i wydatków budżetowych nierozliczonych na dzień 31 grudnia 2021 r.). Stwierdzono, że dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami prawidłowo przypisano do okresów sprawozdawczych w księgach rachunkowych.

W trakcie kontroli nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które wskazywałyby, że w zakresie zapisów dotyczących dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań, księgi rachunkowe stanowiące podstawę sporządzenia

⁷² Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.).

⁷³ Zarządzenie Wojewody Pomorskiego z 29 września 2020 r. w sprawie wprowadzenia polityki rachunkowości.

⁷⁴ Z konta 130 subkonta dochodów i subkonta wydatków posiadających szczegółowość paragrafową, z wyłączeniem wydatków z tytułu wynagrodzeń i ich pochodnych (w paragrafach 401-408, 411-413, 418) oraz operacji o wartości mniejszej niż jeden tys. zł, a także po wyeliminowaniu korekt o znaczącej wartości.

sprawozdań dysponenta części 85/22 – województwo pomorskie prowadzone były nieprawidłowo.

(akta kontroli str.1227-1302)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W księgach rachunkowych dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie, miesiące styczeń i luty 2021 r. ostatecznie zamknięto 30 kwietnia 2021 r. Było to niezgodne z zasadą określoną w pkt 6 ppkt 11 Załącznika nr 1 do polityki rachunkowości, zgodnie z którą ostateczne zamknięcie danego miesiąca (zamknięcie okresu sprawozdawczego) następuje ostatniego dnia następnego miesiąca.

(akta kontroli str. 660-684, 1303)

Z wyjaśnień Głównej Księgowej w Urzędzie wynikało, że w systemie finansowo-księgowym zamykania poszczególnych miesięcy dokonywano chronologicznie, czyli zamknięcie stycznia i lutego możliwe było po ostatecznym zamknięciu ksiąg rachunkowych roku ubiegłego, które nastąpiło 30 kwietnia 2021 r.

Dyrektor WFiB wyjaśniła, że z uwagi na brak możliwości zamykania ww. miesięcy w terminie określonym w polityce rachunkowości, w dokumencie tym zostaną wprowadzone zmiany w zakresie zamykania okresów sprawozdawczych.

(akta kontroli str. 1303, 1354-1356)

2. W systemie finansowo-księgowym wykorzystywanym przez dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie nie wprowadzano daty operacji gospodarczej przy ewidencjonowaniu wybranych dowodów księgowych (umowy cywilnoprawne, renty, polecenia księgowania, noty księgowe). Stanowiło to naruszenie art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym zapis księgowy powinien taką datę zawierać.

(akta kontroli str. 1354-1356)

Dyrektor WFiB wyjaśniła, że w systemie finansowo-księgowym istnieje możliwość rejestrowania daty każdej operacji gospodarczej udokumentowanej dowodem księgowym. W przypadku ww. dowodów pominięto datę operacji, gdyż dokumenty te nie wpływają na rozliczenia podatku VAT.

(akta kontroli str. 1354-1361)

W ocenie NIK powyższe wyjaśnienia nie uzasadniają dokonywania zapisów księgowych niezgodnie z ww. przepisem, ponieważ nie określono w nim wyjątków dla dokumentów nie mających wpływu na rozliczenie podatku VAT.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Objęte badaniem sprawozdania sporządzono terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Stosowany u dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych tego dysponenta, jak również sporządzania jego sprawozdań budżetowych i w zakresie operacji finansowych. Objęte badaniem dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami prawidłowo przypisano do okresów sprawozdawczych w księgach rachunkowych dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości w ww. zakresie, z uwagi na brak skutku finansowego, nie miały wpływu na obniżenie oceny.

4. Środki z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej

Opis stanu faktycznego

Za okres od 1 stycznia do 15 grudnia 2021 r. oceny realizacji przez Wojewodę zadań nałożonych ustawą o Funduszu dokonano w wystąpieniu nr LGD.411.001.01.2021 z 22 grudnia 2021 r. po kontroli I/21/001/LGD. W związku z powyższym badaniem w ramach niniejszej kontroli objęto realizację przez Wojewodę ww. zadań w okresie od 16 do 31 grudnia 2021 r.

1. W 2021 r. dysponent Funduszu (Minister Infrastruktury) przyznał dla województwa pomorskiego środki Funduszu w kwocie 79 822,2 tys. zł. Do Urzędu wpłynęło 25 wniosków j.s.t. (organizatorów przewozów autobusowych) o objęcie w 2021 r. realizowanych przez nie zadań dopłatą z Funduszu. Po ich rozpatrzeniu Wojewoda zawarł z j.s.t. 23 umowy o objęcie w 2021 r. dofinansowaniem realizacji zadań własnych organizatora w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (dalej: „umowa o objęcie dopłatą”), przyznając tym jednostkom ze środków Funduszu 45 714,9 tys. zł. Na podstawie ww. umów Wojewoda przekazał w 2021 r. j.s.t. 37 824,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 358)

2. W okresie od 16 do 31 grudnia 2021 r. w Urzędzie nie prowadzono naboru wniosków o objęcie dopłatą z Funduszu na 2021 r. i nie zawarto umów o objęcie dopłatą na 2021 r.

(akta kontroli str. 354-357, 555-560)

3. Badanie pięciu wniosków o dopłatę⁷⁵, na podstawie których wypłacono j.s.t. środki z Funduszu w okresie od 16 do 31 grudnia 2021 r. wykazało, że:

- złożono je w terminie określonym w umowach o objęcie dopłatą,
- rozpatrzono je pozytywnie i na ich podstawie przekazano środki na rachunki bankowe organizatorów we wnioskowanych kwotach i w terminie określonym w ww. umowach⁷⁶. Stwierdzono jednak, że środki dla jednej j.s.t. przekazano na podstawie wniosku, w którym dopłatę i środki własne rozliczono niezgodnie z przyjętymi przez jednostkę założeniami.

(akta kontroli str. 365-554, 596-597)

4. W okresie od 16 do 31 grudnia 2021 r. nie wystąpiły przypadki opóźnień w przekazaniu organizatorom środków z Funduszu.

(akta kontroli str. 591-627)

5. W okresie od 16 do 31 grudnia 2021 r. w Urzędzie, zgodnie z porozumieniem zawartym przez Wojewodę z Ministrem Infrastruktury⁷⁷, prowadzono nieoprocentowany rachunek bankowy dla środków Funduszu. Środki zgromadzone na tym rachunku wykorzystywano wyłącznie na dofinansowanie zadań własnych j.s.t. dotyczących przewozów autobusowych. W ww. okresie w Urzędzie prowadzono również wyodrębnioną ewidencję księgową zdarzeń związanych z dofinansowaniem zadań z Funduszu, w tym w zakresie przepływów środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku Funduszu, należności i zobowiązań. Od 16 do 31 grudnia 2021 r. Wojewoda nie składał Ministrowi Infrastruktury wniosków o przekazanie środków na realizację wniosków j.s.t. o dopłaty na 2021 r.

(akta kontroli str. 354-357, 561-627)

⁷⁵ Złożonych w ramach umów o objęcie dopłatą nr 5/FA/2021, 8/FA/2021, 10/FA/2021, 20/FA/2021, 22/FA/2021.

⁷⁶ 14 dni od daty przedłożenia wniosku albo 14 dni od daty usunięcia nieprawidłowości.

⁷⁷ Porozumienie w sprawie określenia warunków dofinansowania z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w województwie pomorskim z 30 lipca 2019 r.

6. Według stanu na 29 marca 2022 r. 14 j.s.t. zwróciło środki Funduszu w kwocie 794,9 tys. zł (z odsetkami). Podstawą zwrotu ww. kwoty były złożone przez j.s.t. sprawozdania roczne z wykorzystania dopłaty oraz realizacji zadania dofinansowanego ze środków Funduszu (dalej: „sprawozdanie roczne”), uwzględniające rzeczywiste koszty poniesione w grudniu 2021 r. Z ww. kwoty środki w kwocie:

- 216,9 tys. zł stanowiły zwrot nadmiernie pobranych środków z odsetkami, dokonany przez j.s.t., której wniosek o dopłatę za IV kwartał 2021 r.⁷⁸ został przez Urząd nierzetelnie zweryfikowany;
- 235,7 tys. zł stanowiły zwrot nadmiernie pobranych środków z odsetkami dokonany przez jedną j.s.t. W sprawie zasadności tego zwrotu Urząd wystąpił 10 marca 2022 r. do Departamentu Transportu Drogowego Ministerstwa Infrastruktury o interpretację art. 14 ustawy o Funduszu.

Według stanu na 30 marca 2022 r. sprawozdania roczne z realizacji trzech umów nie zostały jeszcze zatwierdzone.

(akta kontroli str. 354-357, 591-635, 650, 653)

7. W wyniku przeprowadzonych w 2021 r. przez pracowników Urzędu kontroli planowych⁷⁹ w Gminie Tczew i Powiecie Łęborskim, obejmujących realizację ww. zadania w 2020 r. (w tym m.in. finansowe rozliczenie z operatorem usług, wyliczenie wysokości dopłaty, wydatkowanie dofinansowania, zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego) nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wydano zaleceń. Kontroli w ww. zakresie, rozpoczętej w 2021 r. w Powiecie Kościerskim, do 1 kwietnia 2022 r. nie zakończono⁸⁰.

W okresie od 16 do 31 grudnia 2021 r. pracownicy Urzędu nie prowadzili w j.s.t. kontroli realizacji umów o objęcie dopłatą poza przyjętym planem kontroli.

(akta kontroli str. 354-357, 359-364, 628-638)

8. Wojewoda terminowo⁸¹ złożył Ministrowi Infrastruktury, zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 19 ustawy o Funduszu, sprawozdanie roczne z realizacji zadań Wojewody w ramach Funduszu według wzoru określonego w porozumieniu. W sprawozdaniu zawarto wszystkie wymagane informacje.

(akta kontroli str. 655-657)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W Urzędzie nierzetelnie zweryfikowano wniosek o dopłatę za IV kwartał 2021 r. złożony przez jedną j.s.t.⁸², w którym rozliczono wysokość dopłaty ze środków Funduszu i ze środków własnych niezgodnie z decyzją jej organu wykonawczego⁸³. Skutkiem nierzetelnej weryfikacji ww. wniosku było wypłacenie tej jednostce przez Wojewodę dopłaty ze środków Funduszu w wysokości zawyżonej o 48,3 tys. zł.

W ww. wniosku j.s.t. wносиła o dopłatę ze środków Funduszu w kwocie 972,7 tys. zł oraz wykazała wkład własny w kwocie 120,5 tys. zł. Przy uwzględnieniu założeń przyjętych w j.s.t., organizator powinien wnioskować o otrzymanie środków z Funduszu w kwocie 924,4 tys. zł i wykazać wkład własny w kwocie 165,3 tys. zł.

⁷⁸ Oraz wnioski za I, II i III kwartał 2021 r. opisane w wystąpieniu pokontrolnym po kontroli I/21/001/LGD.

⁷⁹ Zakończonych 31 stycznia 2022 r.

⁸⁰ Termin zakończenia planowano na 15 kwietnia 2022 r.

⁸¹ 30 marca 2022 r.

⁸² Dotyczący umowy nr 10/FA/2021 z 23 grudnia 2020 r.

⁸³ Organ wykonawczy j.s.t. ustalił dopłatę ze środków własnych na poziomie 15% ceny usługi w 2021 r.

Z wyjaśnień Zastępcy Dyrektora Wydziału Infrastruktury Urzędu wynikało, że środki zatwierdzono do wypłaty, ponieważ przyjęto założenie, że wkład własny nie może być niższy niż 10% kwoty deficytu pojedynczej linii komunikacyjnej w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Ponadto w trakcie weryfikacji sprawozdania rocznego złożonego przez j.s.t. uwzględniono rozstrzygnięcie Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w NIK oddalające zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego po kontroli I/21/001/LGD, w którym stwierdzono m.in. nieprawidłowość dotyczącą sposobu rozliczania dopłaty ze środków Funduszu i środków własnych przez ww. j.s.t. we wnioskach o dopłatę za I, II i III kwartał 2021 r. Wezwano j.s.t. do złożenia korekty rozliczenia zgodnie z ww. rozstrzygnięciem. J.s.t. skorygowała rozliczenie i zwróciła nadmiernie pobrane środki z odsetkami.

(akta kontroli str. 539-554, 558-560, 628-635, 652)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację w okresie od 16 do 31 grudnia 2021 r. zadań nałożonych na Wojewodę ustawą o Funduszu. Pozytywną ocenę uzasadnia przekazanie j.s.t. środków z Funduszu za IV kwartał 2021 r. na podstawie rzetelnie zweryfikowanych wniosków o dopłatę (czterech z pięciu objętych kontrolą) w terminach wskazanych w umowach o objęcie dopłatą, wykorzystanie środków Funduszu wyłącznie na dofinansowanie zadań własnych j.s.t. dotyczących przewozów autobusowych, prowadzenie w Urzędzie wyodrębnionej ewidencji księgowej środków Funduszu oraz terminowe złożenie Ministrowi Infrastruktury sprawozdania rocznego z realizacji zadań Wojewody w ramach Funduszu. Nieprawidłowość dotycząca nierzetelnej weryfikacji jednego wniosku o dopłatę nie wpłynęła na obniżenie oceny z uwagi na wyegzekwowanie od j.s.t. prawidłowego rozliczenia środków Funduszu i środków własnych w sprawozdaniu rocznym oraz zwrotu przez tę jednostkę nadmiernie pobranych środków.

V. Uwagi i wnioski

Uwzględniając podjęte w trakcie kontroli działania dotyczące uzyskania prawidłowego sprawozdania rocznego od j.s.t., której wypłacono dopłatę z Funduszu w nadmiernej wysokości oraz zwrotu przez tę jednostkę nadmiernie pobranych środków, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje w tym zakresie uwag ani wniosków.

W związku z pozostałymi stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK:

Uwagi
Wnioski

- nie formułuje uwag pokontrolnych,
- wnosi o:
 1. Podjęcie działań w celu wydania zaległych decyzji o zwrocie dotacji, o których mowa w art. 169 ust. 6 ustawy o finansach publicznych.
 2. Podjęcie działań organizacyjnych w celu wyeliminowania przyczyn nieterminowego rozpatrywania wniosków o udzielenie ulgi w spłacie należności.
 3. Podjęcie działań mających na celu ustalenie, czy wystąpiły okoliczności uzasadniające ponowne wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub umorzenie należności zasądzonej wyrokiem sądu z 19 grudnia 2013 r. (Sygn. akt: I C 813/13).
 4. Podjęcie działań organizacyjnych w celu terminowego zamykania w księgach rachunkowych dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie okresów sprawozdawczych.

5. Ewidencjonowanie w księgach rachunkowych dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie dat wszystkich operacji gospodarczych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁸⁴ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 15 kwietnia 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Kontrolerzy
Piotr Borkowski
doradca ekonomiczny

.....
podpis

Dyrektor
p.o. DYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku

.....
podpis

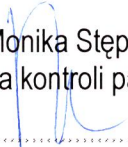
Ewa Gross
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Hanna Rybczyńska
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Monika Stępka
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

⁸⁴ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

